

# ERPE-MERE

MODE

## 'Flosjkes' en franjes maakten van Erpe-Mere het centrum van de wereld



**L**ut Bavay en Dirk De Boeck zijn niet alleen in het dagelijks leven een koppel. Ook in de Heemkundige Kring van Erpe-Mere zijn ze partners en vormen ze een vaste waarde op Erfgoeddag. De afgelopen jaren bewezen ze in Erpe-Mere onder meer het succes van wandelingen, tentoonstellingen, debatten en zelfs een documentaire. Dit jaar zetten ze opnieuw in op een wandeltocht.

Ze werkten een tocht uit langs plekken in Mere waar vroeger aan huisnijverheid werd gedaan. We gaan bij hen langs en zoeken uit waarom Erpe-Mere de ideale plek is om het over thuis en thuisnijverheid te hebben.

**DIRK**



*Zouden jullie ergens anders dan in Mere kunnen wonen?*

**Dirk:** "Oorspronkelijk ben ik van Erpe, maar ben dan met Lut in Mere komen wonen. Intussen ben ik hier al 37 jaar thuis."

**Lut:** "Ik ben hier opgegroeid en zou mij nergens anders thuis voelen. Onze dochter woont in Mechelen. Maar stel dat ik later niet meer zelfstandig zou kunnen wonen, dan zou ik nooit naar daar willen gaan. Ik wil blijven op de plek die ik ken."

**Dirk:** "Ons dorp is onze thuis, je kent er alle fijne plekken en mensen."

*Maar, het Erpe-Mere van nu is toch niet meer dat van vroeger?*

**Dirk:** "Ik ben één van oudste van de Heemkundige Kring. Ik kom uit een tijd zonder microgolf of koelkast, laat

staan een diepvries. We hadden zelfs een Leuvense stoof in plaats van centrale verwarming."

**Lut:** "Er waren in onze kindertijd ook geen supermarkten, enkel kleine winkels. En wat misschien het meest is veranderd, is dat je als kind gewoon veilig buiten kon lopen. Je kende iedereen in een straat van 200 meter en ook in de winkel wisten ze wiens dochter of zoon je was."

*Die winkels kunnen we ook beschouwen als thuiswerk, het thema van jullie erfgoedwandeling?*

**Dirk:** "Onze focus ligt op de Nijverheidsstraat. Die straat heeft haar naam niet voor niets gekregen. Tot lang in de vorige eeuw waren daar heel wat fabriekjes en kleine werkplaatsen. Wij zullen die

verdwenen plekken weer tot leven brengen.”

**Lut:** “Johan van de Heemkundige Kring zal focussen op kleine winkels, beenhouwers, bakkers, fietsenmakers, ... Allemaal mensen met een thuisberoep die je vandaag nog steeds in aantal ziet verminderen. Ik zal focussen op een industrie die vandaag zo goed als verdwenen is, maar waar we vroeger om bekend stonden: passementen!”

### ***Dat zal je toch eens moeten uitleggen. Wat zijn passementen precies?***

**Lut:** “De term passement wordt gebruikt om een heel gamma aan producten te omschrijven. Het gaat vooral om decoratieve afwerkingen van bijvoorbeeld kleren, zetels of gordijnen, zoals kwastjes, pompons of franjes. Tot ongeveer halverwege de 20<sup>e</sup> eeuw waren er in Mere heel veel kleine en grote familiebedrijfjes die passementen maakten.”

**Lut:** “Voorname­lijk vrouwen deden dit. In de zomer zaten ze soms met hun werk op straat, samen te werken. Zij hadden vaak geen vaste job. Terwijl de mannen naar de fabriek gingen, werkten zij voor een laag loon aan de passementen. Hoeveel passementen er waren? Dat is geen gemakkelijk onderzoek om te voeren,

zeker niet voor de Tweede Wereldoorlog. Er is weinig archief overgebleven. Na de oorlog zien we wel dat er meer grote spelers kwamen. Thuisnijverheid werd dan gemengd met industrie. Mere leverde in de jaren 60 passementen over de hele wereld!”

### ***Waren al die passementen dan geen concurrentie voor elkaar?***

**Lut:** “Nee, ik heb veel mensen geïnterviewd de laatste vijf jaar. En wat valt op? Ze hadden allemaal hun eigen specialiteit en lieten elkaar gerust. De ene was dan bezig met ‘flosjes’ voor gordijnen, de andere met franjes enzovoort. En als er te weinig werk was in de passementen, dan konden ze ook nog weven: sjaals, handdoeken of gordijnen.”

### ***Waarom kijk je uit naar Erfgoeddag?***

**Lut:** “Het is altijd leuk om je kennis te delen met een breder publiek. We zullen



**LUT**

onze vitrinekasten vol passementen, foto's en documenten twee weken opstellen in WZC Meredal. Niet alleen zal dit het start- en eindpunt van de wandeling vormen, we blijven ook één week langer open. Zo geven we ook aan de scholen de mogelijkheid om langs te komen en in ons verleden te duiken.”

**Dirk:** “Dus, wie niet de kans heeft om langs te komen op Erfgoeddag zelf, heeft geen excuus om de tentoonstelling niet te komen bewonderen op een later moment.”

